

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, innvalstelefon
Jørgen Aarø, 55 57 20 46

Vår dato
24.02.2014
Dykkar dato

Vår referanse
2014/1704 433.2
Dykkar referanse

Roald Lie
Søråshøgda 42
5235 RÅDAL

Løyve til utsetting av nobelgran til produksjon av pyntegrønt

---

Roald Lie får løyve til utsetting av 4000 nobelgran til produksjon av pyntegrønt på gnr. 364 bnr. 1 i Voss kommune. Det er knyttt vilkår til løyvet.

Vi viser til søknaden jurnalført hos oss 5. februar og telefonsamtale 24. februar 2014 om utsetting av 4000 nobelgran (*Abies procera*) til produksjon av pyntegrønt. Søknaden er vurdert i samarbeid mellom miljøvern- og klimaavdeling og landbruksavdelinga ved Fylkesmannen i Hordaland.

Saka er handsama etter forskrift av 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksføremål, med heimel i naturmangfaldlova. Dei miljørettslege prinsippa i naturmangfaldlova kapittel II ligg til grunn for sakshandsaminga.

Treslag

Du søker om å sette ut 4000 nobelgran (*Abies procera*) av proveniens Flensberg. Utsettinga skal skje over 10 år. I publikasjonen *Fremmede arter – med norsk svarteliste 2012* er nobelgran plassert i kategorien *lav risiko*, noko som betyr at den ikkje er dokumentert å ha vesentleg negativ påverknad på norsk naturmangfald. Dette treslaget inngår ikkje i svartelista.

Utsettingsområdet

Utsettinga er planlagt på gnr. 364 bnr. 1 i Voss kommune i eit utmarksområde på om lag 10 daa. Området ligg om lag 500 moh, ovanfor Geilane og er oppgitt å vere utmarksbeite. Det er ikkje registrert særskilt sårbare eller verdfulle naturverdiar i nærleiken til utsettingsområdet og det er ikkje registrert funn av raudlista artar i Artskart.

Tiltak mot spreiing og internkontroll

Det er opplyst i søknaden at trea kan utvikle kongler ved lang omløpstid, men at dei ikkje vil sette frø fordi dei blir jamleg klipte.

Vurdering

Etter § 7 i naturmangfaldlova skal prinsippa i §§ 8-12 ligge til grunn for utøving av offentlig mynde, og vurderingane skal komme fram av vedtaket. I denne saka har vi nytta informasjon frå Naturbase og Artsdatabanken, publikasjonen *Fremmede arter i Norge –med norsk*

*svarteliste 2012*¹ og relevant informasjon om nobelgran henta frå Norsk institutt for skog og landskap, jf. kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfaldlova § 8.

Området er utmarksbeite i ferd med å gro att og det er allereie utført rydding for å kunne nytte det til produksjon av pyntegrønt. I Naturbase² og Artkart³ er det ikkje registrert spesielle naturverdiar som krev særskilt omsyn i sakshandsaminga. Dette inkluderer registrerte naturtypar, raudlista artar osv. Arealet som skal plantast til er på om lag 10 daa og omfanget er difor relativt lite. I nærleiken til området er det både veg og hyttefelt med fleire hytter. Tiltaket vil utgjere lite belastning på naturmangfaldet utover det som er tilfellet i dag, jf. § 10 om økosystemtilnærming og samla belastning.

Etter naturmangfaldlova § 11 skal kostnadane ved å hindre eller avgrense skade på naturmangfaldet berast av tiltakshavar. Produksjon av pyntegrønt er ulikt frå juletreproduksjon i det at vil vere vanskeleg å sette vilkår om at trea skal hoggast før dei set frø. Søkjar skriv at trea vil utvikle kongler, men at dei ikkje vil setje frø fordi dei blir klipt jamleg. I eit faktaark om nobelgran frå Norsk institutt for skog og landskap står det at det normalt tar 12-13 år før ein kan starte hausting av bar frå plantasjar.⁴ Plantasjonen vil då normalt vere i drift fram til trea blir om lag 20 meter høge og om lag 40-50 år gamle. I enkelte bestand av nobelgran er det observert forynging og frøsetting, men forynging er sterkt hemma av hjortebeite⁵. Spreiing frå plantasjar nyttar til produksjon av pyntegrønt veit vi lite om. Sjølv om treslaget er vurdert til *lav risiko* er det likevel viktig å ta omsyn til faren for spreiing frå feltet, noko som blir handtert gjennom vilkåra til løyvet. Dersom brot på vilkåra i løyvet fører til skade på stadeige naturmangfald må tiltakshavar bere kostnadane for å rette opp i dette.

Val av driftsmetodar og teknikkar skal etter § 12 ta best mogleg omsyn til naturmiljøet, slik at resultatet gjev dei beste samfunnsmessige resultata. Utover dei føringar som følgjer av anna lovverk, som til dømes for bruk av sprøytemiddel, har vi ikkje spesielle merknadar til dette i denne saka.

Vedtak

Roald Lie får løyve til utsetting av utanlandske treslag til produksjon av pyntegrønt på følgjande vilkår:

- Løyvet gjeld for det avteikna området i kartvedleggjet.
- Løyvet gjeld for totalt 4000 tre av treslaget nobelgran, *Abies procera*.
- Løyvet gjeld for perioden f.o.m. 2014 t.o.m. 2023.
- All forynging og spreiing av nobelgran inntil 100 meter frå feltet skal fjernast.
- Det må først logg over produksjonen der tal på tre, treslag og årstal for planting kjem fram.
- Dette dokumentet må gjerast kjend og overført til ny grunneigar ved eventuelt eigarskifte.
- Dersom juletreproduksjon på eigedomen vert avvikla må trea hoggast.

¹ Gederaas, K., Moen, T.L., Skjelseth, S. & Larsen, L.-K. (red) 2012. *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012*. Artsdatabanken, Trondheim.

² Naturbase: <http://innsyn.naturbase.no>

³ Artkart: <http://artskart.artsdatabanken.no>

⁴ Østgård, Å., Skage, J.-O. & Øyen, B.-H (2005) Nobeledelgram – vakkert bar til pryd. Glimt fra skogforskningen 11-2005 Skogforsk, Ås.

⁵ Artsdatabanken: <http://databank.artsdatabanken.no/FremmedArt2012/N63759>

Klagerett

Du kan klage på vedtaket innan tre veker, jf. forvaltningslova §§ 28 og 29. Klaga skal stilast til Miljødirektoratet, men sendast til Fylkesmannen i Hordaland, jf. forvaltningslova § 32.

Med helsing

Olav Overvoll e.f.
seniorrådgjevar

Jørgen Aarø
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Kopi til:

Miljødirektoratet Postboks 5672 Sluppen 7485 TRONDHEIM
SABIMA
WWF